

καταβεβλημένος, ἀπειρηκώς, παραλύτους ἔχων τοὺς πόδας καὶ τριῶν μόλις δακτύλων οὐράν.

Τησ ἡ 19 Ιουνίου, καὶ ἐπτὰ μόνον ὑπελεί- ποντο ἡμέραι μέχρι τῆς δεδομένης εἰς τὸν Βάγγη προθεσμίας.

Ποῦ ἦτο ὁ Βάγγη;

[¹Ἐπειτα συνέχεια]

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Β'

¹Ἀστερόδες καὶ Πούλιω.

Ἄρχη τοῦ παραμυθιοῦ, καλὴ ἐπέρα τῆς ἀ- φεντιάς σας!

Μνιὰ φορὰ κ' ἔναν καιρὸν ἦταν μνιὰ γυναικα κ' εἶχε δύο παιδιά, τῶνα σερνικό, καὶ τοῦλεγαν Ἀστερόδη, καὶ τ' ἄλλο θηλυκό, καὶ τοῦλεγαν Πούλιω. Μνιὰ μέρος πῆγεν ὁ ἄνδρας τῆς ἐς τὸ κυ- νῆγι καὶ τῆς ἥφερ' ἐνα περστέρι καὶ τῆς τό δοσε νά το μαγειρέψῃ, γιὰν νὰ φᾶν. Ἐκείνη πῆρε τὸ περστέρι, τὸ κρέμασε ἐς τὸ περόνι κ' ἐνγῆκεν ὅξω νὰ κουβεντιάσῃ μὲ τῆς γειτόνισσας. Γότες πα- γαίν' ἡ γάτα, γλέπει τὸ περστέρι κρεμασμένο ἐς τὸ περόνι, δίχτηκε καὶ τὸ φτακες καὶ τὸ φαγε. Σὰν ἤρθε τὸ γέωμα, σκώθηκαν ἀπ' τὴν κουβέντα, καὶ παγαίν' ἡ γυναικα νὰ βρῇ τὸ περστέρι καὶ δέν το βρίσκει. Κ' ἔνοιωσε πῶς τὸ φτακεν ἡ γάτα, καὶ φοβήθηκε, μὴν τὴν μαλώσῃ ὁ ἄνδρας της. Ἐκοψε τὸ βυζί της καὶ τὸ μαγέρεψε. Ἡρθό ἄνδρας της ἀπ' ὅξω καὶ τῆς λέει «Ε, γυναικα! Μαγέρεψες τίποτας νὰ φάμε»; — «Μα- γέρεψα», τοῦ λέει καὶ στρώνει τὸ σουφρᾶ καὶ φέρνει καὶ τὸ φαγεῖ νὰ φάγη. — «Κάτσε, γυ- ναικα, νὰ φάμε», τῆς λέει ὁ ἄνδρας. — «Ἐφαγα γά»; τοῦ εἶπε, «τώρα πὸ λίγη ὥρα γιατ' ἀργησες νάρθης». Σὰν ἔχαψεν δλίγο φαγὶ ὁ ἄνδρας, — «Τί νόστιμο κρεᾶς εἰ- ναι», λέει· «δέν εἶχα φάσι ποτές μου τέ- τοι!» — «Τοτερά τοῦ εἶπεν ἡ γυναικα. — «Τοῦτο καὶ τοῦτο ἔπαθα» εἶχα τὸ περστέρι κρε- μασμένο ἐς τὸ περόνι καὶ πῆγα νὰ φέρω ξύλα καὶ γύρισα καὶ δέν τοῦθρα τοῦγε πάρ' ἡ γάτα· τί νὰ κάμω κ' ἔγω; ἔκοψα τὸ βυζί μου καὶ τὸ μαγέρεψα, κιὰν δέν τὸ πιεύης, νὰ τοῦ καὶ τοῦ τὸ δείχνει. — «Τί νόστιμο κρεᾶς εῖναι τάνθρω- πινο, γυναικα!» εἶπε. «Ἴσέρεις τί νὰ κάνουμε; Νὰ σφάξουμε τὰ παιδιά μας, νὰ τα φάμε αὐ- ριο τὸ πουρόν νὰ πῆμε ἐς τὴν ἐκκλησιά, καὶ σὺ νὰ φύγης γληγορώτερα καὶ νάρθης νά τα σφάξης καὶ νά τα μαγειρέψῃς, νάρθη κ' ἔγω, νὰ φᾶμε». Ἐκεὶ κοντὰ ἦταν ἔνα κουταβάκι καὶ τάκουεν ὁ τ' ἥλεγαν. Κ' ἐκεῖ ποῦ κοιμοῦνταν τὰ παιδιά, πῆγε τὸ σκυλί καὶ ἀλυχτοῦσε, — «ἄπ! ἄπ!» κιὰκούνουνταν μιὰ φωνὴ, κ' ἔλεγε. — «Σκωθήτε! θάρθη ἡ μάνα σας νά σας σφάξῃ» — «Τούτ! τούτ!» ἔλεγαν αὐτά. Τὸ σκυλί πάλι τὸ χαβᾶ τ', ἤκανε τὸ ἴδιο. Τότες σὰν ἀκούσαν κα- λὰ, σκώθηκαν γληγορα κ' θήθελαν νὰ φύγουν. —

«Τί νὰ πάρουμε κοντά μας, μώρ' Πούλιω;» λέει τὸ παιδί. — «Δὲν ἔνει, Ἀστερόνε μου», τοῦ εἰ- πεν ἡ κοπέλλα, αὐτὸν μαχαῖρι, ἔνα χτένι, κ' ἔν' ἀπλόχερο ἄλας». Τὰ πῆραν αὐτά, καὶ κι- νησαν καὶ πῆγαν νάς ἔνα μέρος πῆραν καὶ τὸ σκυλί κοντά.

Κ' ἐκεῖ ποῦ περβάταγαν, νὰ κ' εἰδαν μακριὰ τὴν μάνα τους, ποῦ τὰ κυνήγας. Γυρνάγε δ' Ἀ- στερόδης καὶ λέει· — «Μώρ' γιὰ, ἡ μάνα μας μᾶς κυνήγαει. Θά μας φτάσῃ!» — «Περβάτα, μάτεα μου», τοῦ λέει ἡ τσούπρα, «καὶ δέ μας φτάνει». — «Μᾶς ἔφτακε, μωρ' Πούλιω», λέει τὸ παιδί, «γιά!». — «Πίξ τὸ μαχαῖρι δπίσω σου», τοῦ λέει ἐκείνη. Καὶ τὸ ρίζε καὶ γίνηκεν ἔνας κάμ- πος, ποῦ δὲν εἶχε ἄκρα. Ἐκείνη ἀπ' τὴν γληγο- ράδα της πάλι τὰ φτακες. — «Μᾶς ἔφτακε», λέει πάλι τὸ παιδί. — «Περβάτα καὶ δέ μας φτά- νουν». — «Μᾶς ἔφτακαν», λέει. — «Πίξ τὸ χτένι γληγορα». «Ερριέ τὸ χτένι, καὶ γίνηκη ἔνα πη- χτὸ ρουμάνι. Εκείνη ἀπέρασε κι' ἀπ' ἐκεῖ καὶ τὴν τρίτη βολὴ ἔρριξαν τ' ἄλας καὶ γίνηκε θά- λασσα, καὶ δὲ μπόρεσαν νὰ περάσουν. Στάθηκε τότες ἡ τσούπρα καὶ κύτταζε πέρα, καὶ τῆς λέει ἡ μάνα της. — «Γύρισε πίσω, μάτεα μου, καὶ δέ σας κάνω τίποτας». Αὐτὰ δὲ θέλησαν. Εκείνη τὰ φοβέριζε καὶ χτυποῦσε τὰ στήθηα της ἀπὸ τὸ γενάτι της. Εκεῖνα πάλι δέ θέλη- σαν νὰ την ἀκούσουν καὶ κίνησαν νὰ φύγουν.

Καὶ σὰν πῆγαν νάς ἔνα μέρος μακριὰ, λέει δ' Ἀστερόδης. — «Ἐδίψατα, Πούλιω!» — «Περ- βάτα», τοῦ εἶπεν αὐτὴ, «κ' ἐκεῖ πέρα εἰν' ἡ βρύση τοῦ βασιλιγᾶ καὶ πίνεις». Πάλι σὰν πῆ- γαν κάμποσον τόπο, λέει τὸ παιδί. — «Διψῶ, θὰ σκάσω!». Κ' ἐκεῖ βρῆκαν μ. γιὰν δυπλὴ ἀπὸ λύκο μὲ νερό, καὶ τῆς λέει «Θά πιῶ ἀπὸ δῶ». — «Μήν πίνης», τοῦ λέει κείνη, «γιατί γίνεσαι λύκος καὶ μὲ τρῆψι». — Δὲν πίνω, ἀντὶ θέται! καὶ κίνησαν πάλι. «Πᾶν, πᾶν, βρίσκουν μνιάν δυπλὴ ἀπὸ ἀρνύμε νερό, καὶ τῆς λέει τὸ παιδί. — «Θά πιῶ ἀπὸ δῶ, δὲ βαστάω, ἔσκασα!» — «Μήν πίνης», τοῦ λέει ἡ Πούλιω, «γιατί θὰ γείνης ἀρνὶ καὶ θά σε σφάξουν». — «Θά πιῶ», εἶπε, «κι' δὲ με σφάξουν». Κ' ἔπιε, καὶ γίνηκεν ἀρνὶ, καὶ πάσεν ἀπὸ πίσω καὶ βήλιαζε. — «Μπέ, Πούλιω, μπέ, Πούλιω!» — «Ἐλα κοντά μου», εἶπεν ἡ Πούλιω, καὶ πῆγαν κάμποσο καὶ βοηθαν τὴν βρύση τοῦ βασιλιγᾶ κ' ἔπιγαν νερό. Τότες λέει ἡ Πούλιω τ' ἀρνιοῦ — «Κάτσε, μά- τεα μου, ἐδῶ μὲ τὸ σκυλί!». Κι' αὐτὴ πῆγε καὶ περικάλεσε τὸ Θεόδ ἀπὸ κάτω ἐς τὴν κυπαρίσσι, ψηλὸ ψηλό. — «Θέ μου, δό μου δύναμι, νάναζω ἐς τὴν κορφὴν αὐτοῦ τοῦ κυπαρίσσιου, καὶ μου ἀ- πέσωσε τὴν εὔκη!» Καὶ δύναμη θειοτικὴ τὴν ἀνατίθεστ ἀπάνω ἐς τὸ κυπαρίσσι, κ' ἐκεῖ ψηλὰ, πούκατσεν αὐτὴ, γίνηκεν ἔνας θρόνος δλόχρυ- σος, καὶ τ' ἀρνὶ κατσε μὲ τὸ σκυλί ἀποκάτω ἐς τὸ κυπαρίσσι κ' ἔδοσκε. Σ δλίγη ὥρα θήθαν

οι δοῦλοι τοῦ βασιλεῖ πάτερούν τάλογα, καὶ σὰν ζύγωσαν 'ς τὸ κυπαρίσσι, τ' ἄλογα σκηνήτηκαν κ' ἔκοψαν τὰ καπίστρα κ' ἔφυγαν ἀπὸ τῆς ἀχτίδες τῆς Πούλιως, πού τανε πολὺ δρυμοφόη κ' ἔλαμπε ἡπάτη ἀπ' τὸ κυπαρίσσι.—«Καταΐβα κάτω», τῆς λὲν οἱ δοῦλοι, «γιετί φοβοῦνται τάλογα νὰ προῦν νερό». — «Δὲν καταΐβαίνω», τοὺς λέει, «Ἄς πιοῦν τ' ἄλογα νερό, ἔγώ δέ σας κάνω τίποτε». — «Καταΐβα», τῆς λὲν πάλι. — «Δὲν καταΐβαίνω». Παγαίνουν τότες 'ς τὸ βασιλόπουλο καὶ τοῦ λέντο καὶ τόκοντά 'ς τὴν βρύσι, 'ψηλά' 'ς ἔνα κυπαρίσσι κάθεται μνιὰ κοπέλλα καὶ λάμπη' ἡ δρυμοφύη της καὶ ἀπὸ τῆς ἀχτίδες της σκηνήσουνται τάλογα, καὶ δὲ θέλουν νὰ προῦν, καὶ τῆς εἴπαμε νὰ καταΐθῃ, καὶ δὲ θέλει. 'Σὰν ἀκουστε αὐτὰ τὸ βασιλόπουλο, σκώνεται καὶ παγαίνει, καὶ τῆς λέει καὶ κύττα νὰ καταΐθῃ καὶ δὲ θέλησε. Καὶ τῆς λέει καὶ δεύτερη φορά καὶ τρίτη. — «Καταΐβα, θά κόψουμε τὸ κυπαρίσσι, ἀν δὲν καταΐθῃς». — «Κόφε το», λέει 'κείνη, «δὲν καταΐβαίνω». Κ'έτοι 'πῆραν ἀνθρώπους νὰ κόψουν τὸ κυπαρίσσι, καὶ ἐκεῖ ποὺ τό κορταν, πάγαινε τ' ἀρνὶ κ' ἔγλυφε τὸ κυπαρίσσι, καὶ γίνονταν διπλὸ ἀπ' ὅ τ' ἦταν. 'Εδειραν, ἔδειραν νά το κόψουν, δὲ μπόρεσαν. — «Φύγετ' οὖλοι ἀπὸ δῶ», λέει τότες τὸ βασιλόπουλο ἀπὸ τὸ θυμό του, καὶ ἔτσι ἔφυγαν οὖλοι. Πάνει τότες ἀπὸ τὸν καύμό του 'σὲ μνιὰ γρηγά, καὶ τῆς λέει. — «Ἄν μου καταΐβασῃς ἔκεινη τὴν τσούπρα ἀπὸ τὸ κυπαρίσσι, θά σου γιουσίω τὸ φέσι φλουρί». — «Ἐγώ νά σου τὴν καταΐβασω», λέει ἡ γρηγά καὶ παίρνει ἔνα σκαφίδι καὶ ἔνα κόσκινο κι' ἀλεύει καὶ παγαίνει ἀποκάτω 'ς τὸ κυπαρίσσι καὶ βάνει ἀνάποδα τὸ σκαφίδι καὶ τὸ κόσκινο, καὶ ἔτσι κοσκίνιαγε. Γλέπη' ἡ τσούπρα τότες ἀπὸ τὸ κυπαρίσσι καὶ φωνάζει. — «Ἀλλιώς, βάδω, τὸ σκαφίδι, ἀλλιώς; καὶ τὸν κοσκινάδα». Η βάδω πάλι καμώνονταν πῶς δὲν ἀκουγε, καὶ ἔλεγε. — «Ἄχ, μάται μου, ποιά σαι; δὲν κούγω». — «Ἀλλιώς τὴν πυκνάδα, ἀλλιώς καὶ τὸ σκαφίδι», τῆς λέει καὶ δεύτερου καὶ τρίτου. Η βάδω τῆς ματαλέει. — «Δὲν ἀκούγω μάται μου! πογά σαι; δὲ γλέπω. Βλανά μου δείξης, ἔτσι νάγκης τὴν εύχη τοῦ Θεοῦ». Κ'έτοι ἡ κόρη ἀπὸ λίγο λίγο καταΐθηκε, κι' δοντας 'πῆγε νά της δείξη, έτσι βγῆκε τὸ βασιλόπουλο, ποὺ ἦταν ἐκεὶ κρυμμένο, καὶ τὴν ἀρπαξε, καὶ τὴν πάσι καὶ τ' ἀρνὶ καὶ τὸ σκυλί ἀκλοθοῦσαν ἀπὸ πίσω. Καὶ σὰν 'πῆγαν 'ς τὸ βασιλικὸ παλάτι, ἔκαιε χαρά καὶ τὴν πῆρε γυναῖκα. Ο βασιλεὺς ἀγάπησε τὴν νύφη του παραπολὺ, καὶ ἡ βασίλισσα τὴν φτόνησε. Μνιὰ μέρα, ποὺ βγῆκε τὸ βασιλόπουλο δέκα, φωνάζη' ἡ βασίλισσα τῆς δούλαις καὶ τῆς λέει νὰ πάρουν τὴν νύφη της νὰ σεργικνίσῃ 'ς τὸ μπαζέ, καὶ νὰ τὴν δέξουν 'ς τὸ πηγάδι. Κ' ἡ δούλαις ἔκαμαν καθὼς ἐπρόσταξεν ἡ βασίλισσα, καὶ τὴν ἔριξαν

'ς τὸ πηγάδι. Η στεργα 'σὰν ηρθε τὸ βασιλόπουλο καὶ δέν την εἰδε, 'ρωτάει τὴν μάνα του. — «Μάνα, ποῦ εἰν' ἡ νύφη?» — «Οζω», τοῦ εἰπ' αὐτὴ, «πῆγε νὰ σεργικνίσῃ καὶ καλὰ ποῦ δὲν εἰν' αὐτὴ ἐδῶ τώρα», εἶπε, «νὰ σφάξουμε τ' ἄρπαν». — «Αλγίθεια», εἶπαν καὶ ἄλλοι.

'Ακούει τ' ἀρνὶ αὐτὰ, τρέχει 'ς τὸ πηγάδι καὶ λέει τῆς Πούλιως. — «Μώρ' Πούλιω, θά με σφάξουν». — «Τσάπα, μάται μου, καὶ δὲ σὲ σφάξουν». — «Μώρ γιά, τροχοῦν τὰ μαχαίρια μ' ἔπιασαν! θά με σφάξουν!» — «Τί νά σε κάμω, μάται μου;» τοῦ λέει, «μὲ γλέπεις καὶ ἐμένα ποῦ είμαι». Τότες ἡ δούλαις ἔπιασαν τ' ἀρνὶ καὶ πῆγαν νά το σφάξουν, καὶ ἐκεῖ ποῦ τοῦ ἀκούμβησαν τὸ μαχαίρι, ἐπερικάλεσεν ἡ Πούλιω τὸ Θεὸν καὶ εἶπε. — «Θέ μου, τὸν ἀδερφό μου σκοτώνουν, καὶ ἔγώ κάθουμαι 'ς τὸ πηγάδι!» Κοπανιὰ, πετάχτηκε ἀπὸ τὸ πηγάδι καὶ πῆγε καὶ ηύρε τ' ἀρνὶ, ποὺ τοῦ 'χαν κομμένο τὸ λαμβό. Σκούζει, φωνάζει νά τ' ἀφήσουν. Τοῦχαν κόψει. — «Τ' ἀρνὶ μου», λέει αὐτὴ, σκούζει, φωνάζει. — «Τ' ἀρνὶ μου!» Παρηγορεῖ δὲν ἔχει. Παγαίνει δι βασιλιάς. — «Τί θέλεις», τῆς λέει, «φλουρένια μου; πές μου τι θέλεις νά σου δώσω γάω». — «Τί ποτες», λέει αὐτὴ, «τ' ἀρνὶ μου, τ' ἀρνὶ μου!» — «Τώρα, δι τι γένηκε γένηκε», τῆς λέει, «μον' τεώπα!» Καὶ σὰν τὸ μαγέρεψαν, ἔσκαλαν νά φαν. — «Ελα νά φάμε», τῆς λέν. — «Ερχαγα», λέει αὐτὴ, «δὲν τρώω τώρα ἀλλο». — «Ελα, καλή, ἔλα», τῆς λέν. — «Φάτε, σᾶς λέγω, ἐφαγα ἔγώ». Καὶ ὅντας σκόλασαν ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸ φαγεῖ, πῆγε αὐτὴ καὶ μάζωξεν οὖλα τὰ κόκκαλα καὶ τά βαλε 'σε μνιὰ στάμνα καὶ τά θαψε μέσα 'ς τὸν μπαχσέ.

Κ' ἐκεῖ ποῦ τὰ θαψε, φύτρωσε μνιὰ μπλιά 'ψηλή, 'ψηλή, καὶ ἔκαμεν ἔνα μηλο χουσό. Καὶ πολλοὶ πῆγαν νά το φτάσουν, καὶ δὲ μπόρεσαν, γιατὶ διο ζύγωναν 'ς αὐτὴν, τόσο 'ψήλωνεν ἡ μηλιά. Μόνη η Πούλιω ὄντας σιμωνεν, χαμηλώνε πάλι. Καὶ εἶπε τοῦ βασιλεῦ ἡ Πούλιω. — «Ολοι πάσκεταν καὶ δὲ φτάκεταν τὸ μῆλο, δις πάνω καὶ ἔγώ, θάρρω καὶ τὸ φτάκω.» — «Πῆγαν», τῆς λέει, «τόσοι δέξοι παραπόλι νά τὸ φτάκουν, καὶ δὲ μπόρεσαν, καὶ θά το φτάκης έσύ;» — «Ἄς πάγω καὶ ἔγώ», τοῦ εἶπε, «κάμε μου τὸ χατζῆ!» — «Σύρε καὶ σὺ», τῆς εἶπε. Καὶ μόνε ζύγωσε, χαμηλωση' ἡ μηλιά καὶ ἔφτασε τὸ μηλο ἡ Πούλιω. Καὶ τῆς λέει τὸ μηλο. — «Απὸ γάλι γάλι πράσινα, νά μή με κόψης». Καὶ τὸ πῆρε καὶ τό βαλε 'ς τὴν τσέπη της καὶ φώναξε. — «Εχε γειά, γλυκύτατέ μου πεθερέ, κι' αὐτὴ ἡ σκύλα ἡ πεθερά μου τὸν ύπνο ποτὲ νά μη χορτάσῃ». Καὶ ἔφυγε καὶ δὲ ματαγύρισε.

Καὶ θεὶς τὰ λυπήθηκε, καὶ ἔτσι γίνηκε η Πούλιω πούλια καὶ ο Ἀστερνός αὐγερνός.

(Ἐποντα: αἱ παρατηρήσεις). Ν. Γ. Πολιτικός.